

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-180/08-10

Název školy:	Mateřská škola Březina, okres Svitavy
Adresa:	č. 122, 569 23 Březina
Identifikátor:	600 099 580
IČ:	75 019 175
Místo inspekce:	č. p. 122, 569 23 Březina
Termín inspekce:	14., 15. a 21. duben 2008

Předmět inspekční činnosti:

- Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu Mateřské školy Březina, okres Svitavy (dále škola) s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Škola vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny - výdejny. Zřizovatelem je Obec Březina. Škola má jednu třídu s celodenním provozem, její kapacita je 24 dětí. Tento údaj nebyl dosud v rejstříku škol a školských zařízení aktualizován.

Pro školní rok 2007/2008 bylo k docházce zapsáno 14 dětí ve věku od 2,5 do 7 let, ke dni inspekce je stav 15 dětí. Ve třetím ročníku mateřské školy je 6 dětí, z nich 2 mají odklad povinné školní docházky. V posledních třech letech se počet dětí ve škole udržuje na této úrovni. Ve škole pracují dvě pedagogické pracovnice, ředitelka má odbornou kvalifikaci, učitelka je nekvalifikovaná. Obě mají dlouholetou pedagogickou praxi. Ve školní jídelně - výdejně, která se nachází v budově školy, jsou připravovány svačiny, obědy se dováží ze školní jídelny Základní školy Křenov.

Ve škole se uskutečňuje předškolní vzdělávání podle školního vzdělávacího programu *Jede vláček, jede krajem*.

II. Ekonomické údaje

V letech 2005 až 2007 se výše finančních prostředků poskytovaných škole ze státního rozpočtu každým rokem mírně zvyšovala, což bylo ovlivněno především krajskou metodikou rozpisu přímých nákladů na vzdělávání na jednotlivé roky.

Škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a s dotací na provoz od zřizovatele. Dále škola získala finanční prostředky od dvou sousedních obcí, jejichž děti dojíždějí do Mateřské školy Březina. Dotace ze státního rozpočtu byly použity na mzdy, zákonné odvody a na pokrytí ostatních neinvestičních výdajů, např. na nákup učebních pomůcek.

Výše finančních prostředků ze státního rozpočtu je nedostatečná vzhledem k potřebám školy. Úvazky všech pracovníků jsou zkráceny na minimum. V současnosti činí limit pedagogických úvazků v přepočtu 1,3, což nepokrývá potřebu školy vzhledem k délce jejího provozu (6:30 - 15:00 h). Z tohoto důvodu pracuje ředitelka denně dvě hodiny nad svůj úvazek přímé pedagogické činnosti a navíc bez finanční úhrady.

Provozní náklady, údržbu i vybavení projednává vedení školy se zřizovatelem, který pomáhá řešit problémy s provozem školy. Kromě těchto prostředků hradí mzdové náklady pro účetní školy a vedoucí školní jídelny, zajišťuje dovoz obědů.

V roce 2005 a 2006 obdržela škola účelovou dotaci na projekt v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání, kterou využila v plné výši.

III. Hodnocení školy

Soulad školního vzdělávacího programu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání

Školní vzdělávací program *Jede vláček, jede krajem* (dále ŠVP) představuje vlastní projekt vzdělávací práce. Je platný od školního roku 2007/2008. Je zpracován v souladu se zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Má přehlednou strukturu, podává informace o škole, o způsobu a formách práce i poskytovaném vzdělávání. Jeho součástí jsou pravidla vnitřní evaluace, která jsou nastavena jako proces průběžného vyhodnocování dosažených výsledků. Vzdělávací obsah je uspořádán do tématických bloků, které integrují všechny vzdělávací oblasti. Téma obsahují charakteristiku a očekávané výstupy, částečně přibližují i obsah činností. Jejich konkretizace na úrovni třídního vzdělávacího programu postrádá propojenost vzdělávacích cílů, nabídky činností a výstupů. Důsledkem toho bylo, že v určitých fázích vzdělávacího procesu rozvoj dětí směřoval pouze k poznatkovému učení. Četné mechanické opakování a volba metody výkladu je dostatečně nemotivovaly k dalšímu poznávání a učení.

Podmínky vzdělávání

Škola má stanoveny koncepční záměry svého dalšího rozvoje. Jednou z priorit je rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, posilovat psychickou a sociální samostatnost. Tyto cíle vzdělávání jsou v souladu se záměry školských strategických dokumentů. Promítají se do ŠVP, především do vzdělávacího obsahu i podmínek vzdělávání. Pro naplňování daných záměrů jsou stanoveny prostředky, které akceptují vývojová specifika předškolního vzdělávání a předpokládají aktivní účast dítěte.

Škola má příznivé materiální a prostorové podmínky pro realizaci svého vzdělávacího programu. Zkvalitnilo se vybavení nábytkem i učebními pomůckami. V rámci projektu Kidsmart škola získala dva osobní počítače pro děti. Byl nově zřízen prostor pro školní jídelnu - výdejnu, což přispělo k operativnější organizaci při poskytování stravování. Ztěžujícím prvkem pro realizaci změn probíhající školské reformy je nedostatečná výše úvazků pedagogických pracovníků a s nimi spojená organizace chodu školy, která

nedovoluje pedagogickým pracovnícům účastnit se vzdělávacích seminářů. Ředitelka totiž svou službou zajišťuje převážnou část provozu (7:30 - 14:00). Učitelka sice pracuje jen dvě hodiny denně, jí ale v účasti omezuje to, že má ve škole další pracovní úvazky (školnice a kuchařky). K dalšímu vzdělávání proto obě využívají formu samostudia.

V procesu pedagogického řízení školy je prioritou realizace záměrů ŠVP. Odpovídají tomu jasně vymezena pravidla pro organizaci vzdělávání, vnitřní kontrolu i přehledné delegování kompetencí pro pracovníce. Ve škole je vedena pedagogická diskuze, která vyúsťuje v konkrétní závěry s cílem zefektivnit pedagogickou práci. Vedení školy vyznačuje pozitiva, pojmenovává negativní jevy ovlivňující kvalitu pedagogického procesu, ale ne vždy stanovená opatření směřují cíleně k danému problému a k jeho eliminaci či odstranění.

Škola přispívá svojí činností ke zdravému vývoji dětí. Součástí ŠVP je dílčí projekt Zdravé dítě, jehož záměry se promítají do vzdělávací nabídky i podmínek vzdělávání. Ve škole je upřednostňována zdravá výživa, pobyt mimo školu děti tráví v přirozeném přírodním prostředí. Škola vyhodnocuje sociální, zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá účinná opatření k jejich minimalizaci. Za poslední tři roky měla škola pouze jeden evidovaný úraz. Společné stanovení pravidel chování a jejich dodržování je prevencí proti vzniku sociálně patologických jevů. To se pozitivně projevuje ve vztazích mezi dětmi.

Ve spolupráci se zřizovatelem vyhledává škola přijímací řízení, informace podává i do vedlejších obcí. Dlouhodobě přetrvává ve škole nízký stav dětí, důvodem je malý počet nově narozených. Při spolupráci s rodiči škola využívá nejvíce tradiční formu, kterou je každodenní kontakt. Rodiče jsou informováni o činnosti školy, účastní se akcí pořádaných školou. Rozvíjeny jsou kontakty se základní školou, která se nachází ve vedlejší obci. Oboustranné návštěvy přispívají k dokonalejšímu vzájemnému poznání prostředí škol a větší informovanosti. V obci se škola prezentuje kulturními vystoupeními, ve vývěsních skříních vystavuje práce dětí. Jiné kontakty s vnějšími subjekty jsou rozvíjeny jen omezeně, což snižuje přísun nových podnětů k obohacení činnosti školy.

Průběh vzdělávání

Vnitřní prostředí školy je účelně vybaveno, prostory jsou efektivně využívány k podpoře výuky. Poskytují dostatek místa k pohybu, ke hře i k relaxaci. Interiér třídy je členitý, uspořádaný podle potřeb dětí. Nabízí herní zákoutí pro individuální a skupinové činnosti. Materiálové vybavení je pestré, dostatečné, umístění hraček a pomůcek je funkční. Dětem jsou volně přístupné, což je stimuluje k samostatnému rozhodování a volbě činnosti.

Zdravý rozvoj dětí je mezi jinými podpořen pravidelným zařazováním zdravotně preventivních pohybových činností. Z hlediska psychohygieny však ne vždy přinášejí potřebnou dynamičnost do denního programu a dostatečnou fyziologickou zátěž, což snižuje jejich efektivitu.

Vzdělávací nabídka byla pestrá, pro děti srozumitelná. Při spontánních činnostech se rozvinuly hlavně konstruktivní hry, které byly motivovány především dostatečným množstvím stavebnic, které námětově a mírou přiměřenosti odpovídaly věkovému složení třídy. U starších dětí byly individuálně rozvíjeny grafické dovednosti při napodobování různých symbolů a tvarů. Pro část řízených činností učitelky použily vhodně metody smyslového vnímání, které umožnily dětem získávat přímou zkušenost. V jiné části zvolený obrazový materiál, mechanické vyplňování pracovních listů nevedly k prožitku dětí, ani k jejich aktivní účasti.

Efektivně se pedagogické pracovníce zaměřují na vytváření základních sociálních dovedností a uspokojování emocionálních potřeb dětí. Vstřícný a citlivý přístup učitelek k dětem přispíval k příjemné atmosféře a odrážel se v harmonických vztazích mezi dětmi,

ve slušném a ohleduplném chování. Školní klima je založené na otevřených a přátelských interpersonálních vztazích. Pro děti je vytvářeno prostředí důvěry, jistoty a bezpečí.

Hodnocení dětí bylo pozitivní, pedagogické pracovnice oceňovaly výkony dětí, k sebehodnocení však záměrně vedeny nebyly. Pro dítě s odkladem povinné školní docházky je vypracován individuální plán vzdělávání. Výsledky podpory jsou vyhodnocovány, u všech dětí je sledován posun v jejich rozvoji.

Výsledky vzdělávání

Škola ve svém působení usiluje o rozvoj osobnosti každého dítěte. Průběžné, dílčí výsledky jsou jim okamžitě sdělovány. Důvěra v úspěch dítěte, vstřícnost hodnocení posiluje jeho účinnost a současně působí motivačně. Příčiny možného selhávání dětí v dalším vzdělávání jsou monitorovány a řešeny ve spolupráci s rodiči. Škola identifikuje děti s nesprávnou výslovností, rodičům je včas doporučeno využití služeb klinického logopeda nebo speciálního pedagoga. Děti mají široký okruh poznatků ze společenského a přírodního prostředí, méně se projevila schopnost s informacemi pracovat. Výsledky vzdělávání jsou kladně hodnoceny rodiči i základní školou.

Závěrečné hodnocení:

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Ve vzdělávání je postupováno v souladu s právními předpisy a schválenými učebními dokumenty.

Škola má vhodné podmínky pro předškolního vzdělávání především v oblasti materiálního vybavení, které vytváří příznivé předpoklady pro naplňování vzdělávacích záměrů ŠVP. Proces vzdělávání pozitivně ovlivňuje i příznivé vnitřní klima školy, které je účinným prostředkem k rozvoji osobnosti dětí především jeho sociálních a personálních kompetencí. Nepříznivý stav, který vyžaduje zásadní řešení, je v oblasti finančních a personálních podmínek. Škola sice ve vzdělávání dosahuje dobrých výsledků, je to díky obětavosti pedagogických pracovníků. Nepříznivé podmínky vzdělávání částečně eliminují svým značným osobním nasazením. Přesto nedostatek kontaktů s vnějšími subjekty znamená izolaci, přináší nejistotu, zda nastoupená cesta reformní přeměny školy postupuje správným směrem. Částečně se to ukázalo v procesu naplňování cílů ŠVP či při přijímání opatření ke zkvalitnění pedagogického procesu, kdy se teoretické poznatky zcela nedaří realizovat v praxi (vzdělávat děti přirozenou cestou prostřednictvím prožitků, zavést projektové učení, využívat metody a formy vedoucí k aktivní účasti dítěte). Zjištěné nedostatky v průběhu pedagogického procesu jsou přípustným rizikem, lze je překonat.

ŠVP je zpracován dle zásad rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, doposud není v plném souladu s jeho principy. Přesto je funkčním dokumentem podporující rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Zjištěn výskyt kritických nebo nepřipustných rizik, nepříznivý stav, pro nápravu jsou nutné zásadní změny.	Zjištěný stav vyhovuje standardu, škola je funkční, rizika jsou přípustná nebo okrajová, lze je překonat.	Zjištěný stav bez rizik, vyskytují se některé oblasti, které lze hodnotit jako příklady dobré.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. *Zřizovací listina* Mateřské školy Březina, okres Svitavy ze dne 17. září 2002 s účinností od 1. lednu 2003, včetně *Změny č. 1* ze dne 10. října 2003
2. *Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje* čj. KrÚ 17841/2003 OŠMS ze dne 4. prosince 2003, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. dubna 2004
3. *Výpis z rejstříku škol a školských zařízení* ze dne 3. dubna 2008
4. *Jmenování do funkce ředitelky* Mateřské školy Březina, okres Svitavy ze dne 16. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003
5. Doklady pedagogických pracovníků o dosaženém vzdělání
6. *Kapacita mateřské školy* ze dne 1. ledna 2004
7. *Školní matrika* - školní rok 2007/2008
8. *Rozhodnutí o přijetí do mateřské školy* - školní rok 2007/2008
9. *Dlouhodobý záměr Mateřské školy Březina* na roky 2007 - 2010 ze dne 28.8. 2007
10. *Školní vzdělávací program „Jede vláček, jede krajem“* - platný pro školního rok 2007/2008
11. *Minimální preventivní program Mateřské školy Březina* ze dne 1. ledna 2008
12. *Vlastní hodnocení školy* za školní rok 2006/2007
13. *Třídni kniha* - školní rok 2007/2008
14. *Individuální plány vzdělávání* pro dítě s odkladem povinné školní docházky na školní rok 2007/2008
15. *Záznamy z hospitací* - školní rok 2006/2007 a 2007/2008
16. *Záznamy z pedagogických rad* - školní rok 2006/2007 a 2007/2008
17. *Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* za období 2005/2008
18. *Plán DVPP* platný pro školní rok 2007/2008
19. *Školní řád* platný pro školní rok 2007/2008
20. *Kniha úrazů* vedená od 5. srpna 1992
21. *Výkaz o mateřské škole S 1-01* podle stavu k 30. září 2004, 2005, 2006 a 2007
22. *Výkaz o činnosti zařízení školního stravování Z 17-01* podle stavu k 15. říjnu 2007
23. *Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-1* za školní rok 2005/2006, 2006/2007
24. *Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům* za rok 2005, 2006 a 2007
25. *Rozpis dotací* k 31. prosinci 2005, 2006 a 2007
26. *Výkaz zisku a ztráty* k 31. prosinci. 2005, 2006 a 2007
27. *Čerpání rozpočtu* za rok 2005, 2006 a 2007
28. *Hlavní účetní kniha* k 31. prosinci 2005, 2006 a 2007
29. *Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávních celků* sestavená k 31. prosinci 2005, 2006 a 2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Jaroslava Břízová

Jaroslava Břízová, v. r.

Marcela Pechancová

Marcela Pechancová, v. r.

Růžena Zářecká

Růžena Zářecká, v. r.

Ústí nad Orlicí dne 24. dubna 2008

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu: Česká školní inspekce, Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekci. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Březina dne 30. 4. 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jaroslava Bulíčková

Jaroslava Bulíčková, v. r.